

การคำนวณต้นทุน เพื่องานอาชีพ

หน่วยที่ 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ

ต้นทุนในงานอาชีพ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับต้นทุนในงานอาชีพ

1. ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของงานอาชีพ
2. ความหมายของต้นทุนในงานอาชีพ
3. ประเภทต้นทุนในงานอาชีพ
4. การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ และประเภทของงานอาชีพได้
2. อธิบายความหมายของต้นทุนในงานอาชีพได้
3. อธิบายประเภทต้นทุนในงานอาชีพได้
4. สามารถจำแนกต้นทุนในงานอาชีพได้
5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง ส่งงานตรงเวลา

สาระสำคัญ

ปัจจุบันการประกอบอาชีพมีความหลากหลาย มีการแตกย่อยออกเป็นอาชีพต่าง ๆ มากมาย ทั้งอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ การซื้อขายสินค้า การผลิตสินค้า เช่น อาชีพกู้ก บริการรับส่งสินค้า แพทย์ พยาบาล หนายความ วิศวกร การสื่อสาร การขายสินค้าทั้งขายส่งและขายปลีก การผลิต สินค้าขึ้นมาเพื่อขาย ฯลฯ การที่บุคคลมีโอกาประกอบอาชีพนับได้ว่าเป็นการประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประกอบอาชีพที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความชอบ แต่ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร สิ่งหนึ่งที่ต้องการ คือ กำไรจากการดำเนินธุรกิจ ซึ่งในการประกอบอาชีพก็จะมีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายจากการประกอบธุรกิจนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นประกอบธุรกิจ ประเภทให้บริการ ซื้อขายสินค้า หรือผลิตสินค้า เพื่อจำหน่าย โดยต้นทุนงานอาชีพต่าง ๆ มีหลายชนิด ตามลักษณะของธุรกิจนั้น ๆ เช่น ต้นทุนวัตถุดิบ แรงงาน ค่าใช้จ่ายในการผลิต ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจากการประกอบธุรกิจ โดยนำมารวมคำนวณเป็นต้นทุนของอาชีพต่าง ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายได้จากการประกอบธุรกิจ

1. ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของงานอาชีพ

ความหมายของงานอาชีพ (Careers or Occupation) ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554 : 1,403) ได้ให้ความหมายของอาชีพว่า การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ

ความสำคัญของงานอาชีพ การประกอบอาชีพ เป็นการทำมาหากินเพื่อดำรงชีวิตของมนุษย์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคน ความสำคัญของงานอาชีพ

- 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
- 2 เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาความก้าวหน้า ยิ่งขึ้น
- 3 ฝึกตนเองให้มีภาวะผู้นำ
- 4 สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติ

ประเภทของงานอาชีพ งานอาชีพแบ่งออกได้ 3 ประเภท

1 อาชีพข้าราชการ เป็นอาชีพที่รัฐบาลจ้างเพื่อทำหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป

2 อาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว เป็นการประกอบอาชีพของตนเอง ลงทุนเอง

3 อาชีพลูกจ้าง เป็นอาชีพที่ไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการ ทำงานโดยปฏิบัติตามคำสั่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน เป็นรายชิ้นงาน หรือรายวัน/สัปดาห์

2. ความหมายของต้นทุนในงานอาชีพ

- **ต้นทุน (Cost)** หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่สูญหายไปเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการ โดยมูลค่านั้นสามารถวัดได้เป็นหน่วยเงินตรา
- **ต้นทุนในงานอาชีพธุรกิจบริการ** หมายถึง จำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการให้บริการแก่ลูกค้า เช่น ต้นทุน ค่าบริการทำสีรถ ประกอบด้วย ค่าอะไหล่ตัวถังรถ ค่าพ่นสีรถ ค่าแรงงานในการทำสีรถ ฯลฯ
- **ต้นทุนในงานอาชีพซื้อขายสินค้า** หมายถึง มูลค่าของสินค้าสำเร็จรูปที่ซื้อมารวมค่าขนส่งในการจัดซื้อสินค้า ค่าแรงงานของผู้จัดจำหน่ายสินค้า และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดจำหน่ายสินค้า
- **ต้นทุนในงานอาชีพผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรม** หมายถึง จำนวนเงินที่จ่ายไปเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า ทุกขั้นตอน ตั้งแต่การนำวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต แปรรูปจนเป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต รวมเป็นต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตเสร็จ

3. ประเภทต้นทุนในงานอาชีพ

การจำแนกประเภทต้นทุนสามารถจำแนกได้หลายแบบ แต่ที่นำมาแสดงในที่นี้จะนำเสนอบางส่วน ดังนี้

1 การจำแนกตามส่วนประกอบของสินค้า ประกอบด้วย

- วัสดุดิบทางตรง (Direct Materials : DM) หมายถึง วัสดุดิบที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของสินค้าสำเร็จรูปที่สามารถวัดจำนวนได้ง่าย และสังเกตเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นส่วนประกอบของสินค้า เช่น โรงงานทำรองเท้าหนัง หนังสัตว์ จะเป็นวัสดุดิบทางตรง
 - ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labour : DL) หมายถึง ค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับแรงงานที่ทำหน้าที่แปรสภาพวัสดุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งค่าตอบแทนนี้จะสามารถระบุได้ว่าค่าแรงที่เกิดขึ้นมาจากการผลิตสินค้าชนิดใด จำนวนเท่าใด สามารถคำนวณเป็นต้นทุนสินค้าได้ง่าย เช่น ค่าแรงคนงานเย็บรองเท้าในโรงงานทำรองเท้า
-

- ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead : OH) หมายถึง ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการผลิตสินค้าทั้งหมด ยกเว้นวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง เช่น วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงทางอ้อม ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าเช่าโรงงาน ค่าเสื่อมราคาของโรงงานและเครื่องจักร

2 การจำแนกต้นทุนตามงวดเวลาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ประกอบด้วย

- ต้นทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคตหรือต้นทุนสินค้า (Product Cost) เป็นต้นทุนที่สะสมอยู่ในตัวสินค้า ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต ต้นทุนสินค้านี้จะถือเป็นสินทรัพย์จนกว่าจะถูกขายออกไป และจะแสดงเป็นสินค้าคงเหลือในงบแสดงฐานะการเงิน

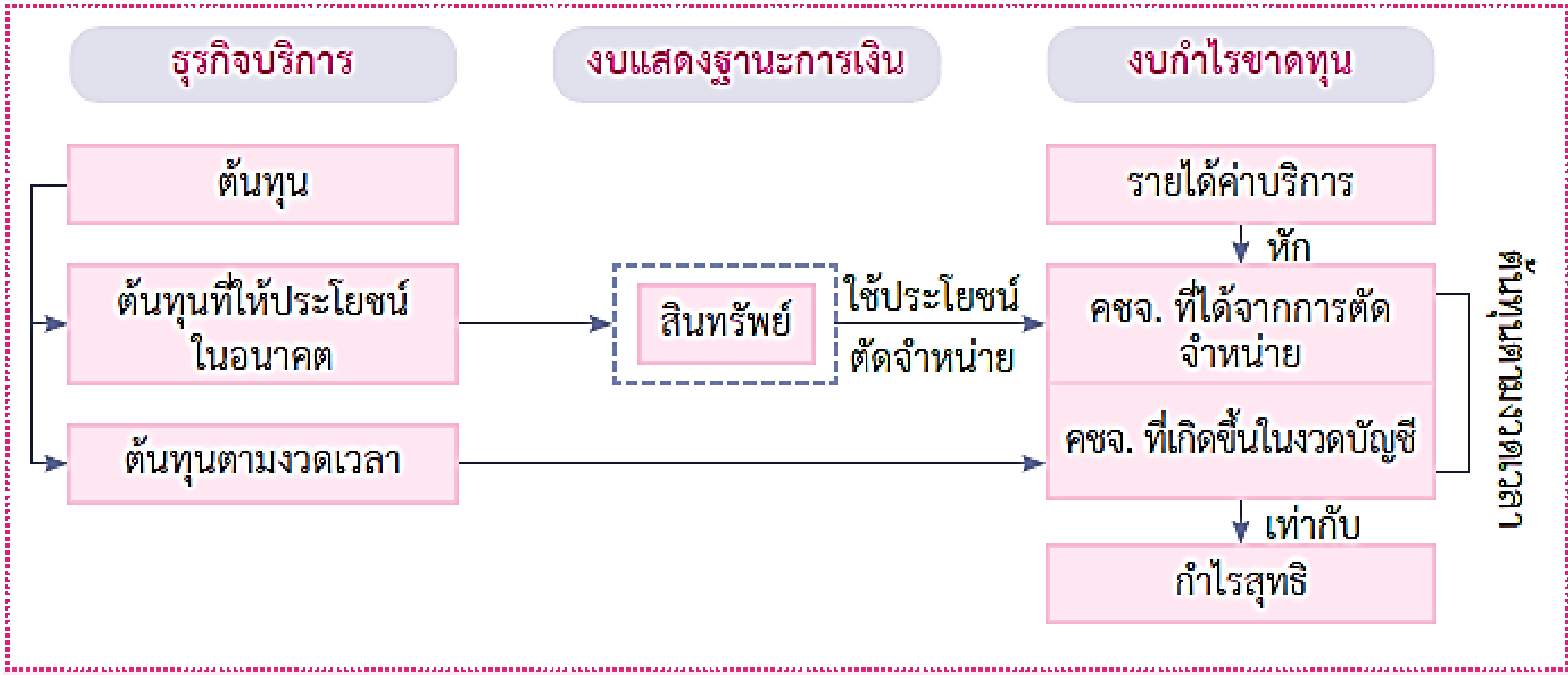
ต้นทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในปัจจุบันหรือต้นทุนตามงวดเวลา (Period Cost) เป็น ต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้า ถือเป็นค่าใช้จ่าย เช่น ต้นทุนสินค้าที่ถูกขายออกไประหว่างงวด เรียกว่า ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

4. การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพต่าง ๆ มี 3 ลักษณะคือ

4.1 ต้นทุนในอาชีพธุรกิจบริการ จำแนกได้ดังนี้

ต้นทุนที่ให้ประโยชน์ในอนาคต เป็นต้นทุนในรูปสินทรัพย์ ได้แก่ วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการให้บริการ
สินทรัพย์ถาวรในการให้บริการ เช่น อาคาร ยานพาหนะ อุปกรณ์สำนักงาน

ต้นทุนตามงวดเวลาของธุรกิจบริการ เป็นต้นทุนในรูปของค่าใช้จ่าย ได้แก่ เงินเดือนฝ่ายขายและ ฝ่ายบริหาร ค่าสาธารณูปโภค ค่าพาหนะ ค่าซ่อมแซม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้หมดไปในงวดบัญชีปัจจุบัน

การจำแนกต้นทุนในอาชีพธุรกิจบริการ

4.2 ต้นทุนในอาชีพซื้อขายสินค้า เป็นอาชีพที่ดำเนินการจัดซื้อสินค้าเพื่อนำไปขายต่อโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงสินค้าหรือนำไปผลิตต่อ หรือเรียกธุรกิจแบบนี้ได้อีกอย่างหนึ่งว่า เป็นธุรกิจซื้อมาขายไป ทั้งการขายส่งและขายปลีก ขายตรง ขายแบบ อิคอมเมิร์ซ (E-Commerce) เป็นการซื้อขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

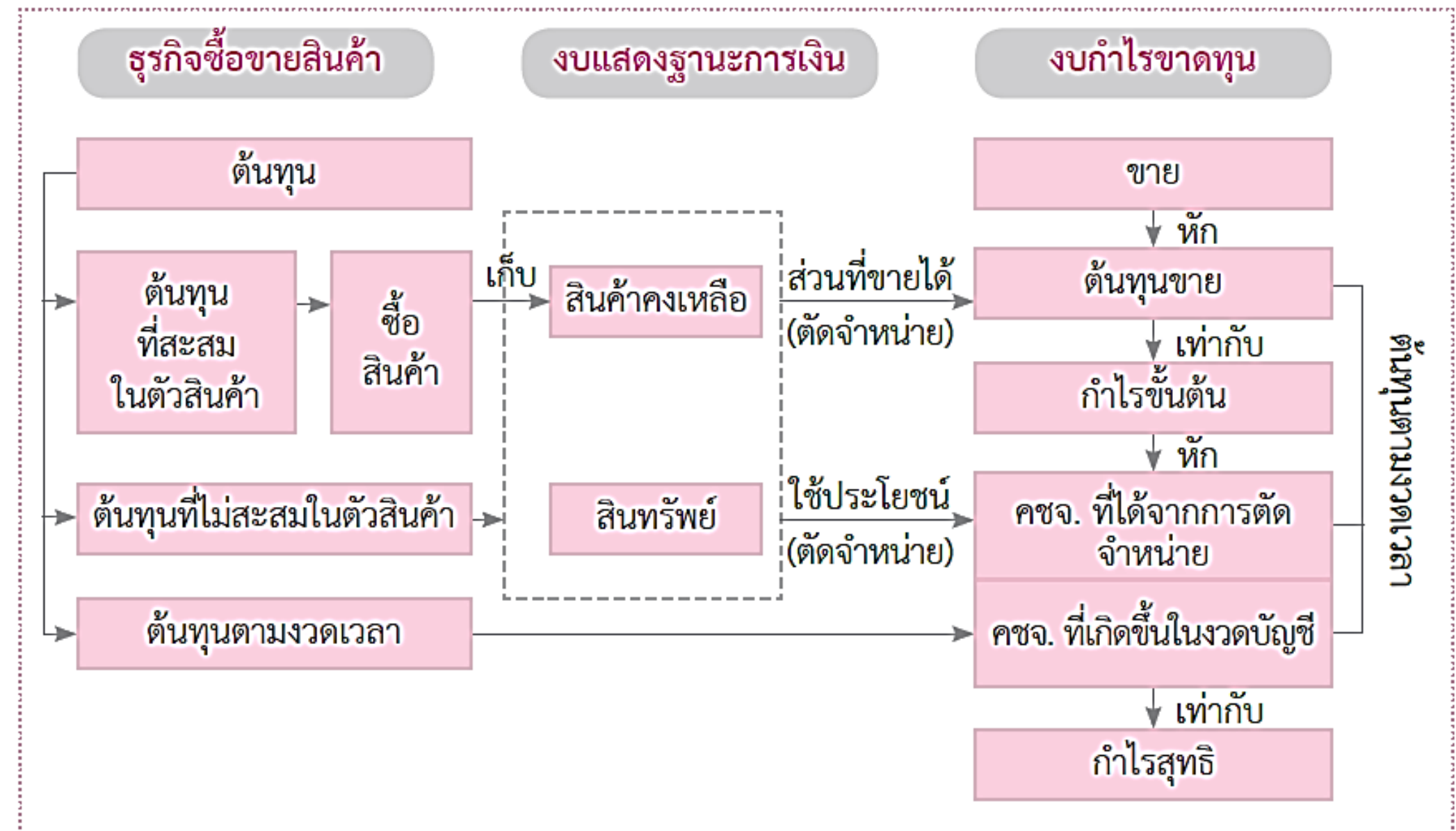
ต้นทุนที่ให้ประโยชน์ในอนาคต ประกอบด้วย

1) ต้นทุนที่สะสมอยู่ในตัวสินค้า เป็นต้นทุนที่เกี่ยวกับการจัดหาสินค้ามาเพื่อขาย ประกอบด้วย ราคาสินค้าที่รวมค่าใช้จ่ายในการจัดหาสินค้า เช่น ค่าขนส่ง ค่าตรวจรับสินค้า

2) ต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้า เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ เช่น อาคาร ยานพาหนะ วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ต้นทุนตามงวดเวลา เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในงวดบัญชี เช่น ค่าโฆษณา เงินเดือนฝ่ายขายและ ฝ่ายบริหาร ค่าสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายจากการตัดจำหน่าย ต้นทุนของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ถาวรเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดของต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้าดังกล่าวข้างต้น

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพประเภทซื้อขายสินค้า

4.3 ต้นทุนในอาชีพผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรม เป็นอาชีพที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ แรงงานคน และทรัพยากรการผลิตต่าง ๆ มาแปรสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เช่น โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะต้องจัดหาวัตถุดิบ ผ้า ค้าย กระจก ฯลฯ แรงงานคน จัดตั้งโรงงาน ติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์ในการตัดเย็บ สินค้าคงเหลือของธุรกิจผลิตสินค้า มี 3 ประเภท คือ

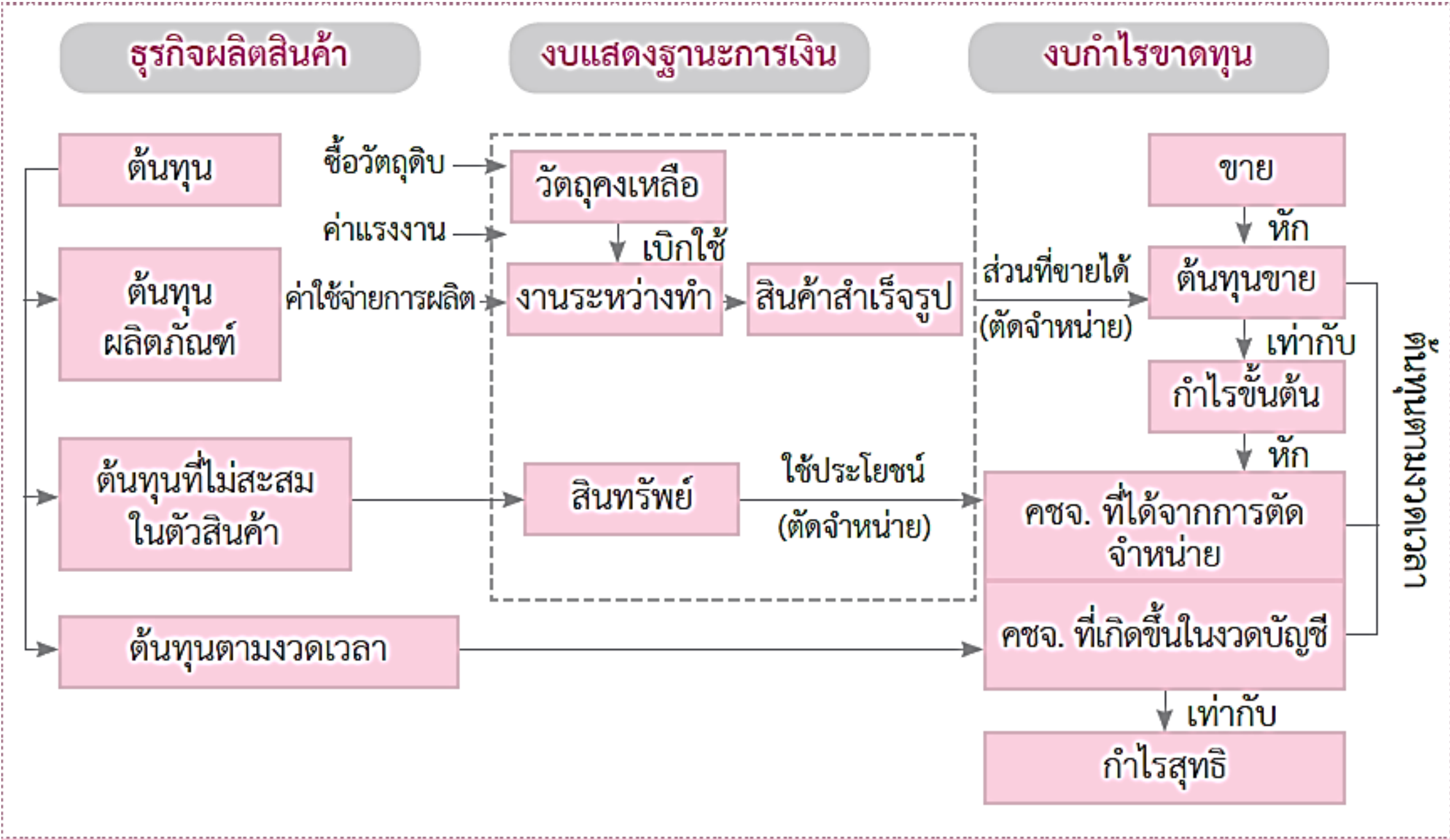
1) วัตถุดิบคงเหลือ (Materials Inventory) หมายถึง วัตถุดิบทางตรง วัตถุดิบทางอ้อม วัสดุโรงงานที่เหลือยู่ ณ วันสิ้นงวด

2) งานระหว่างทำคงเหลือ

(Work in Process Inventory) หมายถึง ต้นทุนในการผลิตสินค้า ที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ณ วันสิ้นงวด ต้นทุนงานระหว่างทำจะเป็นผลรวมของวัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต ที่ใส่เข้าไปในงานตั้งแต่เริ่มการผลิต จนถึงวันสิ้นงวดที่ผลิตไม่เสร็จ

3) สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือ (Finished Goods Inventory) หมายถึง ต้นทุนของสินค้าที่ผลิตเสร็จคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด

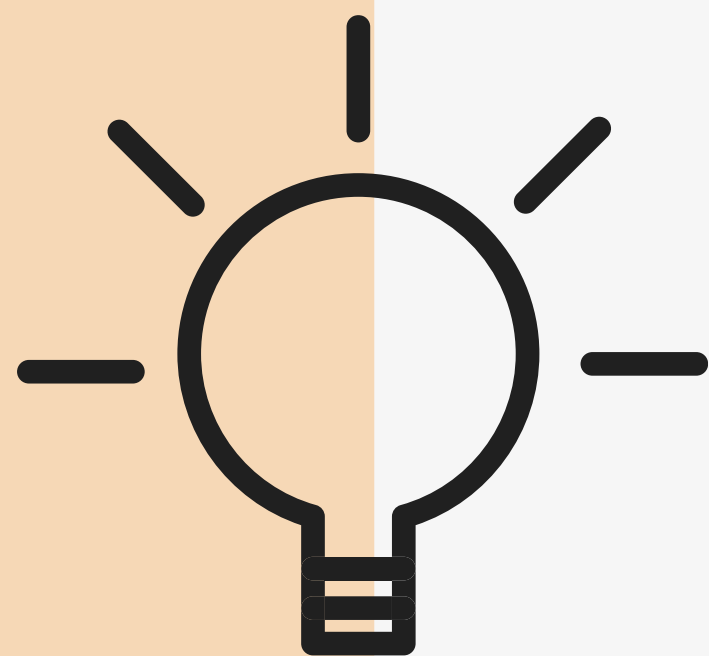

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพผลิตสินค้า

สรุปต้นทุนในงานอาชีพต่าง ๆ

ประเภทงานอาชีพ ประเภทต้นทุน	อาชีพงานบริการ	อาชีพขายสินค้า (ซื้อมาขายไป)	อาชีพอุตสาหกรรม (ผลิตสินค้า)
ต้นทุนที่ให้ประโยชน์ ในอนาคต :- - ไม่สะสมในตัวสินค้า	ต้นทุนในรูปสินทรัพย์ที่ใช้ ในการดำเนินธุรกิจเป็น การตัดจำหน่ายต้นทุน สินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่าย ในงวดบัญชี ได้แก่ ค่าเสื่อม ราคาของสินทรัพย์ที่ใช้	ต้นทุนในรูปสินทรัพย์ที่ใช้ ในการดำเนินธุรกิจเป็น การตัดจำหน่ายต้นทุน สินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่าย ในงวดบัญชี ได้แก่ ค่าเสื่อม ราคาของสินทรัพย์ที่ใช้	ต้นทุนในรูปสินทรัพย์ที่ใช้ ในการดำเนินธุรกิจเป็น การตัดจำหน่ายต้นทุน สินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่าย ในงวดบัญชี ได้แก่ ค่าเสื่อม ราคาของสินทรัพย์ที่ใช้
- สะสมในตัวสินค้า	วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้หมดไป ฯลฯ	วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้หมดไป ฯลฯ	วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้หมดไป ฯลฯ
	ไม่มีสินค้า	ราคาสินค้าที่ซื้อรวม ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า มาเพื่อขาย	ต้นทุนรวมของวัตถุดิบ ทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต
ต้นทุนที่ให้ประโยชน์ ในงวดปัจจุบันหรือต้นทุน ตามงวดเวลา	ค่าใช้จ่ายในการขายและ บริหาร เช่น เงินเดือน ฝ่ายขายและบริหาร ค่าโฆษณา ค่าพาหนะ ค่าซ่อมแซม ฯลฯ	ค่าใช้จ่ายในการขายและ บริหาร เช่น เงินเดือน ฝ่ายขายและบริหาร ค่าโฆษณา ค่าพาหนะ ค่าซ่อมแซม ฯลฯ	ค่าใช้จ่ายในการขายและ บริหาร เช่น เงินเดือน ฝ่ายขายและบริหาร ค่าโฆษณา ค่าพาหนะ ค่าซ่อมแซม ฯลฯ

ช่วงถาม - ตอบ

